

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

ÇOCUK GELİŞİMİNDE DRAMATİK ETKİNLİKLER

Ankara, 2015

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul / kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. DRAMATİK ETKİNLİKLER	2
1.1. Dramanın Tanımı	2
1.1.1. Dramanın Türleri	2
1.1.2. Dramada Kullanılan Yöntem ve Teknikler	4
1.2. Dramatik Etkinliklerin Tanımı	8
1.3. Dramatik Etkinliklerin Sınıflandırılması	8
1.4. Dramatik Etkinliklerin Özellikleri	9
1.5. Dramatik Etkinliklerinin Çocuğun Gelişim Alanlarına Etkisi	9
1.5.1. Dramatik Etkinliklerin Çocukların Zihinsel Gelişimine Etkisi	10
1.5.2. Dramatik Etkinliklerin Dil Gelişimine Etkisi	10
1.5.3. Dramatik Etkinliklerin Sosyal Gelişime Etkisi	10
1.5.4. Dramatik Etkinliklerin Duygusal Gelişime Etkisi	11
1.5.5. Dramatik Etkinliklerin Motor Gelişime Etkisi	11
1.5.6. Dramatik Etkinliklerin Öz Bakım Becerilerinin Gelişimine Etkisi	12
UYGULAMA FAALİYETİ	13
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	15
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	16
2. ERKEN ÇOCUKLUKTA DRAMATİK ETKİNLİKLER	16
2.1. Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Dramatik Etkinlikler	16
2.1.1. Oyunlar	16
2.1.2. Şiirler	17
2.1.3. Bilmeceler	18
2.1.4. Tekerlemeler	19
2.1.5. Hikâye	19
2.2. Dramatik Etkinlik Örnekleri	20
UYGULAMA FAALİYETİ	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	30
MODÜL DEĞERLENDİRME	31
CEVAP ANAHTARLARI	32
KAYNAKÇA	33

AÇIKLAMALAR

ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL	Erken Çocukluk
MODÜLÜN ADI	Çocuk Gelişiminde Dramatik Etkinlikler
MODÜLÜN SÜRESİ	40/36
MODÜLÜN AMACI	Öğrenciye dramatik etkinlikler ile ilgili bilgi ve beceriler kazandırmaktır.
MODÜLÜN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erken çocukluk döneminde dramatik etkinliklerle ilgili temel konuları açıklayabileceksiniz. 2. Erken çocukluk döneminin özelliklerine uygun dramatik etkinlik örnekleri sunabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Ortam: Sınıf drama odası, atölye ortamı, erken çocukluk eğitim kurumları</p> <p>Donanım: Projeksiyon, televizyon, müzik CD'leri, etkileşimli tahta</p>
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Çağdaş eğitimin temelinde yaparak yaşayarak öğrenme vardır. Hızla gelişen teknolojiye paralel olarak insanların da aktif, ileriye görebilen, kendini tanıyan, kendini doğru ifade edebilen, üretken, yaratıcı bir yapıya sahip özellikte yetiştirilmesi gerekir.

Toplumların en önemli güç kaynağı bilgidir. Aktif öğrenme yöntemlerinin kullanılması bilginin kalıcı olmasını sağlar. “Görürüm, unuturum; işitirim, hatırlarım; yaparım, öğrenirim.” Çin atasözü yaparak yaşayarak öğrenmenin önemini vurgulamaktadır. Drama; çocukların bedensel, bilişsel, duygusal ve sosyal yeteneklerinin geliştirilmesinde, aktif ve yaratıcı olmalarında önemlidir. Bu modülle drama, dramanın türleri, dramada kullanılan yöntem ve teknikler, dramatik etkinlikler ve sınıflandırılması, dramatik etkinliklerin çocuğun gelişimine etkileri, dramatik etkinliklerin özellikleri konularında bilgi edineceksiniz. Edindiğiniz bu bilgilerle erken çocukluk eğitiminde ve özel eğitimde dramatik etkinlikleri uygulama becerisi kazanacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Bu faaliyetle, uygun ortam sağlandığında drama ile ilgili temel kavramları bilecek, dramatik etkinliklerin önemi, yararları ve eğitimde kullanılmasına yönelik bilgiler edinecek ve uygulama becerisi kazanacaksınız.

ARAŞTIRMA

- Erken çocukluk eğitim kurumları öğretmenleri ile görüşerek ve internet ortamından dramatik etkinliklerle ilgili bilgi toplayınız.

1. DRAMATİK ETKİNLİKLER

1.1. Dramanın Tanımı

Drama; herhangi bir olay, kavram, davranış, düşünce ya da sözcüğü tiyatro tekniklerini kullanarak oyunlaştırmak ve canlandırmaktır.

Drama etkinlikleri uygulanırken takip edilen 3 aşama vardır. Bunlar; ısınma-kaynaştırma, uygulama ve değerlendirmedir.

Drama çalışmalarında pandomim, rol oynama, doğaçlama, hikâye oluşturma, hikâyeden oyun oluşturma, taklidi oyun, yaratıcı dans ve dramtizasyon gibi teknikler vardır.

1.1.1. Dramanın Türleri

1.1.1.1. Eğitici Drama

Eğitici drama, önceden belirlenmiş açık ve net eğitim amaçları bulunan, bireylerin daha çok büyük motor hareketlerle yaptıkları, ifade etmeye, rol oynamaya, canlandırmaya ve tartışmaya dayalı grup etkinliğidir. Okul öncesi eğitimlerde, temel eğitimde, lise eğitiminde, ikinci dil eğitiminde, ordudaki askeri eğitime kadar farklı alanlarda uygulanmaktadır.

Eğitici drama mümkün olduğunca esnek olmakla birlikte, temel kuralları önceden belirlenmiş, yetişkin bir lider ya da öğretmen tarafından başlatılan veya yönlendirilen bir grup oyunudur; ancak tam anlamıyla oyundur demek yanlıştır. Çünkü oyunlarda bireyler üzerinde kazanma, kaybetme, yanma kavramları bulunur. Bu açıdan eğitici drama da bu durumdan söz edemeyiz.

Eğitici drama birçok öğrenme türünü de içine alır. Bunları sıralayacak olursak;

- Yaşantılarla ğrenme
- Hareket yolu ile ğrenme
- Aktif ğrenme
- Etkiletiřim yolu ile ğrenme
- Sosyal ğrenme
- Tartışarak ğrenme
- Keřfederek ğrenme

Resim 1. 1: Okul ncesi etkinliklerinde drama

1.1.1.2. Psikodrama Yöntemi

Morene tarafından 20.yüzyılın başlarında geliştirilmiştir. Öncelikle bireyin grup içinde iyileştirilmesini hedefleyen bir grup psikoterapi yönteminden oluşur. Spontanlık yaratıcılık ve eylemin dinamikliğini ele alır. Kişilerin ilişkilerini, bu ilişkilerde yaşadıkları sorunları, çatışmaları ve kendi iç dünyalarını, kendiliğinden bir biçimde, bir oyunun içinde rol alarak incelemelerini ve farkındalığa ulaşmalarını sağlamaya çalışan bir yöntemdir.

Resim 1. 2:Psikodrama alıřma rneđi

1.1.1.3. Yaratıcı Drama

Yaratıcı drama; doğaçlama, rol oynama vb. tiyatro ya da drama etkinliklerinden yararlanarak bir grup çalışması içinde bireylerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri, bir eğitim konusunu canlandırmasını kapsayan bir etkinliktir.

Yaratıcı drama, bilişsel, duyuşsal ve motor becerileri kazandırmada etkili olabilen önceden hazırlanmış bir metin olmadan rol alanların kendi yaratıcılık özelliklerini kullanarak oluşturdukları rolleri, sundukları bir öğretim yöntemidir.

Yaratıcı dramanın belirgin özellikleri kazanımlar/göstergeler, içerik, aşamalar, araç-gereç, materyaller ve değerlendirmedir.

Resim 1. 3: Okul öncesi eğitimde yaratıcı drama

1.1.2. Dramada Kullanılan Yöntem ve Teknikler

1.1.2.1. Doğaçlama

Doğaçlama genel olarak monotonluktan ve tek tip olmaktan kurtulup aniden gelişen olaylar karşısında yaratıcı olmak şeklinde tanımlanabilir. Yeni tanışan iki insanın birlikteliğinde doğaçlama süreci çok iyi gözlenebilir. Böyle bir durumda hiç kimse bir diğ erinin daha sonra ne söyleyeceğini ve nasıl söyleyeceğini bilmez. Bir çocuğun tüm hareketleri, davranışları ve düş gücünü kullanarak oyun oynaması da tipik bir doğaçlamadır.

Resim 1. 4: Doğaçlamayla oynanan evcilik oyunu

Doğaçlamaların ana kaynağı bireyin kendi yaşantısıdır. Bu nedenle katılımcıların kendilerini rahatça ortaya koyabildikleri bireysel olarak keyif alabildikleri bir tekniktir.

Çalışmada daha önceden canlandırılacak durum veya hikâye bilinmese de çocuklar arasındaki konuşma kolayca gerçekleşmez. Başlangıçta en basit hikâyeler bile karışık gelir. Bu yüzden bu tür çalışmalarda çocuklara rehberlik etmek önemlidir. Ses efektleri, materyaller, kostümlerde fikirlerin oluşmasında ve hayal gücünün uyarılmasında etkilidir.

Doğaçlama; oyun gelişiminde bir araç olarak yer alır. Amacı oynayan kişinin deneyim kazanmasıdır. Doğaçlama yapmada başarısız olmak diye bir şey yoktur. Doğaçlama aksine bireye tekrar tekrar deneme fırsatı verir. Doğaçlama yapan kişi hatalarından yola çıkarak yeni şeyler öğrenir ve başka oyuncularını gözlemleyerek doğruları bulmaya çalışır.

1.1.2.2. Pantomim

Pantomim ya da mim sanatı, en basit anlatımıyla sözsüz tiyatro oyunudur. Pantomim tekniğini uygulayan kişi asla konuşmaz; sadece jest, mimik ve beden hareketleri ile yerleri, karakterleri ve temayı anlatmaya çalışarak anlaşılır hâle getirir. Pantomim tekniğinde maskeler ya da makyaj maskeleri kullanılabilir.

Resim 1. 5: Pantomim

1.1.2.3. Rol Oynama

Rol oynama, eskiden beri öğretim amacıyla kullanılması önerilen tekniklerdendir. Rol oynama yönteminde bir fikir, durum, sorun ya da olay dramatize edilir. Rol oynama sayesinde çocuklar, başkalarının kimliğine bürünerek onların nasıl düşündüklerini, nasıl hissettiklerini ve nasıl davrandıklarını anlamaya çalışırlar. Rol oynamada birey, gerçek rolünden ve duygularından sıyrılıp kendini bir başkasının yerine koyar. Belli bir durumda ne yapacağını ve neler hissedeceğini söz ve hareketlerle ifade eder.

Resim 1.6: Ormandaki hayvanlar ve avcı rollerini canlandıran çocuklar

1.1.2.4. Dramatizasyon

Dramatizasyon hikâye veya masal içinde sunulan olayların ve durumların oynanmasıdır. Dramatizasyonda hikâye çocuklara lider tarafından anlatılır, okunur ve resimler gösterilir. Yaratıcı dramatizasyonda hikâyeyi çocuklar istedikleri gibi geliştirip sonuçlandırabilirler. Hikâyenin nasıl gelişeceğine veya nasıl sonuçlanacağına çocuklar birlikte karar verir, böylece kendi yarattıkları yeni bir hikâye oluşur.

Dramatizasyon yapılırken her çocuk istediği karakteri kendisi seçer. Burada liderin rolü hikâyeyi anlatmak veya sunmaktır.

Resim 1. 7:Hikâyenin dramatize edilmesi

Hikâyeler kuklalarla da canlandırılabilir. Yaratıcı drama etkinliklerinde çocuklar kuklalarla oynarken doğaçlama yaparak konuşurlar. Özellikle çekingen çocuklar, kuklanın arkasına sığınarak kendi düşüncelerini rahat bir şekilde ifade etme fırsatı bulurlar. Böylece hem duygusal rahatlama sağlar hem de dil gelişiminde ilerleme kaydedebilirler.

1.1.2.5. Hikâye Tamamlama

Hikâye tamamlama tekniğinde çocuklara bir hikâye ya da olay anlatılır. Ancak hikâye yarıda kesilir ve çocuklardan bu hikâyenin nasıl devam edeceğini veya nasıl son bulacağını canlandırmaları istenir. Bu teknikte kuklalar, maskeler, kostüm ve aksesuarlar kullanılarak canlandırma daha etkili ve işlevsel hâle getirilebilir.

1.1.2.6. Hikâyeden Oyun Oluşturma

Öğretmen veya lider resimlerden, şiirlerden yola çıkarak çocukların kendi hikâyelerini oluşturmalarına ve bu hikâyeyi canlandırmalarına rehberlik eder.

Resim 1. 8: Zaman konulu hikâye oluşturma çalışması

1.1.2.7. Taklidi Oyun

Taklidi oyunda çocuklar bir role girerek onu taklit ederler. Rol oynamadan farklı taklidi oyunda bir hikâye kullanılmaması ve “-miş gibi” davranılmasıdır. At gibi koşmak, kurbağa gibi zıplamak, dev gibi yürümek taklidi oyuna örnek verilebilir.

Resim 1. 9: Ördek yürüyüşünü taklit eden çocuklar

1.1.2.8. Yaratıcı Dans

Yaratıcı dans, müzik eşliğinde kişinin duygularını hareketlere dönüştürerek kendini özgün bir şekilde ifade etmesidir. Yaratıcı dans, çocukların duygusal ve bedensel olarak rahatlamalarına yardımcı olur. Bu tür danslarda önceden belirlenmiş dans figürleri yoktur. Bireyler müzik eşliğinde içlerinden geldiği gibi dans ederler.

Resim 1. 10: Yaratıcı dans ve çocuklar

1.2. Dramatik Etkinliklerin Tanımı

Dramatik etkinlik, gerçek ya da hayali karakterler kullanarak hayali oyunlar oynamak ve canlandırmalar oluşturmaktır. Dramatik etkinlik bir grup oyunudur ve liderin örgütlediği, liderin kendisinin de yer aldığı bir etkinlik biçimidir. Dramatik etkinlikler, çocukların kendini kolay ifade ettikleri doğal yollardan biridir. Bu sırada çocuklar çeşitli roller alır veya çevrelerinde gözledikleri olayları hayal gücüyle yeniden canlandırırlar.

Dramatik etkinlik, çocuğa baskı yapmadan önerilen temalar çerçevesinde doğaçlama temeline dayanan bir tekniktir. Çocuklar bir yetişkinin müdahalesi olmadan bu rolleri istedikleri şekilde canlandırırlar. Bu yolla çocuklar, kişisel duyarlılığını anlatmada; vücudunu, sesini, heyecanlarını ve hatta sosyal ilişkilerini disipline sokma becerilerini kullanırlar.

1.3. Dramatik Etkinliklerin Sınıflandırılması

Bebeklikten yaşlılığa kadarki süreçte karşımıza çıkabilecek dramatik etkinlikler şu başlıklar altında toplanabilir:

- Oyunlar
- Drama çalışmaları (şiir, bilmece, tekerleme, hikâye vb. etkinliklerin dramatize edilmesi)
- Tiyatro
- Televizyon ve sinema

Okul öncesi dönemde kullanılan dramatik etkinlikler, oyunlar ve drama çalışmaları olduğundan bu modülde sadece oyunlar ve drama çalışmalarına yer verilecektir.

1.4. Dramatik Etkinliklerin Özellikleri

Dramatik etkinlikler;

- Rol yapma (kedi, anne, baba, kurbağa vb.),
- Bir rolü canlandırırken nesnelere kullanma (tencere kapağını direksiyon gibi kullanma, oyuncak bebeğe biberonla süt verme vb.),
- Durum veya hareketi canlandırma (evi temizliyor gibi yapma, alışveriş yapma, trafik cezası kesme vb.) ve
- Süre (en az on dakika) gibi temel özelliklere sahiptir.

1.5. Dramatik Etkinliklerinin Çocuğun Gelişim Alanlarına Etkisi

Dramatik etkinlikler, eğitim ve öğretimde sık sık yer verilmeye başlanan bir tekniktir. Ezber ve bilgi yığına dayalı bir eğitim sisteminde birey, çeşitli uygulamaların yaptırımlarından kurtulamamakta, bilgiyi arayarak, paylaşarak bulamamaktadır. İşte bu nedenle drama eğitim sistemi için önemli bir gereksinimdir.

Dramatik etkinlikler; kendisi, başkaları ve dünya hakkındaki bilincini artıran ve her çocuğun hayal gücünü geliştiren bir öğrenme aracıdır. Bu etkinlikler bir grup etkinliğidir. Öğrenme sürecine çocuğun etkin şekilde katılabilmesi için duyularını, düş gücünü, imgeleme yetisini devreye sokar.

Resim 1. 11: Dramatik etkinlikler ve çocuklara faydaları

Okul öncesi dönemde çocukta ilk dramatik öğrenme, taklit etmeyle başlamaktadır. Çocuklar, hayali ve gerçek yaşantılar ile davranışları arasında fiziksel ve bilişsel bağlantılar kurabildikçe taklit becerileri gelişmekte ve oyuna dönüşmektedir.

1.5.1.Dramatik Etkinliklerin Çocukların Zihinsel Gelişimine Etkisi

Dramatik etkinlikler, çocuğun bilişsel becerilerinin gelişimini doğrudan desteklemektedir. Dramatik etkinlikler sırasında çocuklar düşündüklerini yaşantıya dönüştürmektedir. Çocuklar dramatik etkinlikler sırasında kendilerine sunulan günlük yaşamları ile ilgili problemleri farklı şekillerde yeniden yaşarlar. Böylece problem çözme becerileri desteklendiği gibi olaylara farklı bakış açıları geliştirmeleri sağlanır ve değişik çözüm yolları üretme imkânı bulurlar.

Drama, çocuğa kendi hareketleri yoluyla zengin yaşantılar sunduğu için zihinsel gelişime katkı sağlar. Çocuk kendisini drama yoluyla başkasının yerine koyarak gerçek hayatta yapamadıklarını ya da özlediği ve yeniden yaşamak istediği olayları hayal gücünü kullanarak tekrardan yaşar.

Hayal gücü, zihinsel canlandırma olayıdır. Çocuk, gerçekte görülmeyen bir varlığı, nesneyi hayal etme yoluyla zihinsel işlemler yaparak onu hissetmeye, ona dokunmaya, tadını almaya, koklamaya çalışır. Bu durum zihinsel egzersiz yapma olayıdır.

1.5.2.Dramatik Etkinliklerin Dil Gelişimine Etkisi

Dramatik etkinlikler sayesinde çocuklar, düşünme, konuşma, dinleme, anlama ve anlatma becerilerini kazanmaktadırlar. Çocuklar, dil becerilerini yaratıcı drama çalışmaları sırasında grupla kurduğu etkileşim sonucunda doğal yollarla geliştirmektedir. Dramatik etkinlikler sırasında çocuk, sözel iletişimi başlatarak çeşitli durumlarda hayali karakterlerle karşılıklı diyaloglar kurar, doğal etkinlikler sayesinde çocuk kendi sesinin tonunu, yüksekliğini, alçaklığını ve hızını ayarlayabilir.

Drama, oyuna benzeyen, gerçeğe yakın ortamda çocuk belirli bir rolü oynarken role ilişkin, sözlü ve sözsüz olarak gösterdiği davranışlar, onun iletişim ve dil davranış hazinesini zenginleştirir. Yeni kavramlar ve kelimeler öğrenme imkânını bulurlar.

Dramanın, sadece sözel değil, sözel olmayan iletişim becerilerini de geliştirdiği savunulmaktadır. Çocukların pandomim yoluyla sözel olmayan dili (jest, mimik ve beden hareketleri...) çok etkin şekilde kullandığı görülür. Çocuklar, bu etkinliklerde yer alırken düşünme, konuşma, dinleme, anlama ve birbirleriyle iletişim kurma becerilerini de kazanır.

1.5.3. Dramatik Etkinliklerin Sosyal Gelişime Etkisi

Çocuğun sosyalleşmesinde çevresindekilerle özellikle de arkadaşları ile ilişkileri son derece önemlidir. Çocuk grup içerisinde iş birliği, paylaşma, dayanışma, başkalarına saygı duyma vb. özellikleri öğrenir.

Dramatik etkinliklerde tartışan, konuşan, olayları yaşayan, gözleyen ve yaratan çocuk, sosyal iletişimin temellerini sağlamlaştırır. Bu nedenle sosyal iletişime etkisi olmayan drama etkinliği yok denebilir.

Drama, bir grup çalışması olması nedeniyle bulunduğu ortama göre duyarlı olmayı, birbirlerini kabul etmeyi, paylaşmayı öğretir. Böylece bireyin hem kendine hem de başkalarına güven duygusu gelişir. Çocuklar, drama sayesinde çeşitli sosyal farklılıklara rağmen birlikte oynama ve başarmanın hazzını tadarlar. Böylece iş birliği yapma becerileri gelişir.

Çocuk, yaşamında dile getiremediği sorunların, grup içinde başkaları tarafından da yaşandığını anlamakta ve diğerlerinin yaşadığı farklı sorunları dinleyerek kendini ifade etme ve başkalarını daha iyi anlama, empati kurma becerilerini arttırmaktadır.

Resim 1.12:Dramatik etkinlikler ve sosyalleşme

1.5.4. Dramatik Etkinliklerin Duygusal Gelişime Etkisi

Çocuklar, yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde duygularını serbestçe ortaya koyma imkânı bulurlar. Olumlu veya olumsuz duygularını rahatça yaşadıkları için içsel gerginlikten kurtulmaktadır.

Drama, bireyin her alanda kendini tanımasına imkân sağlar. Bu durum çocuğu duygusal yönden rahatlatır. Drama etkinlikleri ile çocuk iç dünyasını yansıtarak arkadaşları ile kaynaşmakta, gruba katıldığı andan itibaren bastırılmış duygularını dışa vurduğu için de rahatlamaktadır.

Çocuklar drama etkinliklerinde taklit ederek, duygularını geniş ölçüde ifade edebilirler. Olaydaki başkahraman ve diğer karakterlerin karşılaştıkları bir durumu tasarlayabilir ve onların nasıl hissettiklerini hayal edebilirler. Böylece çocukta empati duygusu gelişir.

Drama, grup etkileşimini arttırdığından, çocuğun duygularını başkaları ile paylaşmasına, başkalarının duygularını anlamasına yardımcı olmaktadır.

1.5.5. Dramatik Etkinliklerin Motor Gelişime Etkisi

Okul öncesi dönemde çocuklar, günlük yaşamları ile ilgili kendilerini etkileyen tüm olayları, her zaman sözel olarak dile getirmeyebilirler. Bazı durumlarda yaşadıkları korkuları, kaygıları, üzüntüleri ya da mutlulukları ifade eden duygularını oyunlarında cümlelerin yanı sıra vücut hareketleriyle kolaylıkla anlatabilmektedirler.

Dramatik etkinliklerin, çocukların duygu ve düşüncelerini hareketleri ile dışa vurmalarını sağladığından rahatlatıcı etkisi bulunmaktadır. Özellikle yaratıcı hareket ve danslar, duyguların bedensel yolla ifade edilmesine olanak sağladığından bu konuda ayrıca önem taşımaktadır. Bu etkinlikler sırasında çocuklar zihinlerinde canlandırdıklarını, diledikleri gibi hareket veya dansla anlatırlar.

Dramatik etkinlikler sırasında çocuk gözlediği ve yaşadığı olayları değişik rollerle canlandırırken; tedirginliklerini, endişelerini, korkularını, sevinç ve özlemlerini çeşitli vücut hareketleri ile anlatmaya çalışır. Bu çocuğa veya bireye vücudunu koordineli bir şekilde kullanma imkânı verir. Daha önceden öğrendiği adımlama, koşma, zıplama, kıvrılma ve dönme gibi temel hareket becerileri daha sonra yapılan drama çalışmaları ile geliştirilir. Böylece bireyin becerilerinin gelişiminde kendi vücudunun özelliklerini tanıyıp kullanmasına yardımcı olur.

Resim1.13:Motor gelişimde dramatik etkinlikler

1.5.6. Dramatik Etkinliklerin Öz Bakım Becerilerinin Gelişimine Etkisi

Drama yoluyla eğitimde kullanılan nitelikli programlar sayesinde çocuklar, öz bakım becerilerini geliştirebilme şansına sahiptirler. Genel olarak dramanın öz bakım gelişim alanına katkıları şu şekilde açıklayabiliriz:

- Kendini ve vücudunun parçalarını tanımasını sağlamak
- Vücut bölümlerinin işlevlerini doğal yolla öğrenmesini sağlamak (Bunun gerçekleşmesi için en etkili teknikler pandomim ve rol yapmadır)
- Vücut bölümlerinin başka fonksiyonlar içinde kullanılabilmesine olanak sağlamak
- Günlük hayatı içinde kullanacağı çeşitli davranışları ve becerileri doğru şekilde kazanmasını sağlamak

UYGULAMA FAALİYETİ 1

Dramatik etkinliklerin özelliklerini araştırınız ve bir sunum hazırlayınız.

Aşağıdaki işlem basamaklarına göre drama etkinliklerinin özellikleriyle ilgili uygulama faaliyetini gerçekleştiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dramatik etkinlikleri ve özelliklerini araştırınız.	➤ Dramatik etkinlikleri ve özelliklerini araştırırken erken çocukluk eğitimi öğretmenlerinden, basılı kaynaklardan ve internet ortamından yararlanabilirsiniz.
➤ Çevrenizdeki okul öncesi eğitim kurumlarına giderek orada uygulanan dramatik etkinlikleri gözlemleyiniz.	➤ Okul öncesi eğitim kurumunda uygulanan dramatik etkinlikleri ve özelliklerini dikkatli olarak gözlemleyebilirsiniz.
➤ Gözlemediğiniz dramatik etkinliklerin özelliklerini kaydediniz.	➤ Kayıtlarınızı tutarken özenli olmaya dikkat ediniz.
➤ Gözlem kayıt sonuçlarınızı internet ortamından ve basılı kaynaklardan edindiğiniz bilgilerle bir araya getirerek bir sunum hazırlayınız	➤ Sunumunuzu yeterli görsellerle desteklemeye özen gösteriniz. Düzgün cümleler kurmaya ve Türkçeyi doğru kullanmaya dikkat ediniz.
➤ Dramatik etkinlikler ve özellikleri ile ilgili hazırladığınız sunumu arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Sunuşunuzu dikkatli, yaratıcı ve estetik olarak hazırlayabilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ 2

Dramatik etkinlikleri sınıflandırınız. Bu sınıflandırmaya göre okul öncesi eğitimde kullanılan dramatik etkinlik türlerini araştırarak tablo hâline getiriniz. Edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek dramatik etkinlikleri sınıflandıran uygulama faaliyetini gerçekleştiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dramatik etkinlikleri sınıflandırınız.	➤ Dramatik etkinlikleri sınıflandırırken basılı kaynaklardan ve internet ortamından yararlanabilirsiniz.
➤ Okul öncesi eğitimde kullanılan dramatik etkinlik türlerini araştırınız.	➤ Okul öncesi eğitimde kullanılan dramatik etkinlik türlerini araştırırken okul öncesi eğitim kurumu öğretmenlerinden yardım alabilirsiniz.
➤ Okul öncesi eğitimde kullanılan dramatik etkinlik türlerini tablo hâline getiriniz.	➤ Hazırladığınız tablonun okul öncesi eğitimde kullanılan dramatik etkinlik türlerini kapsamasına, yaratıcı ve estetik olmasına özen gösteriniz.
➤ Okul öncesi eğitimde kullanılan dramatik etkinlik türleri ile ilgili hazırladığınız tabloyu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız	➤ Sınıf arkadaşlarınızın hazırladıkları tablolar ile kendi hazırladığınız tabloyu karşılaştırarak farklılık olup olmadığını kontrol ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazanımlarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Drama; herhangi bir olay, kavram, davranış, düşünce ya da sözcüğü tiyatro tekniklerini kullanarak oyunlaştırmak ve canlandırmaktır.
2. ( ) Dramatik etkinlikler, çocuğun bilişsel becerilerinin gelişimini dolaylı olarak desteklemektedir.
3. ( ) Dramatik etkinlikler ile çocuklar; düşünme, konuşma, dinleme ve anlama becerilerini kazanmaktadırlar.
4. ( ) Drama, bir grup çalışması olması nedeniyle bulunduğu ortama göre duyarlı olmayı, birbirlerini kabul etmeyi, paylaşmayı öğretir.
5. ( ) Yaratıcı dramada; kişilerin ilişkileri, bu ilişkilerde yaşadıkları sorunlar, çatışmalar ve kendi iç dünyalarını bir oyunun içinde rol alarak incelemeleri ve farkındalığa ulaşmaları sağlanmaya çalışılmıştır.
6. ( ) Yaratıcı dramanın belirgin özellikleri kazanımlar/göstergeler, içerik, aşamalar, araç-gereç, materyaller ve değerlendirmedir.
7. ( ) Drama; müzik ve dansla birlikte kullanılmaz.
8. ( ) Okul öncesi eğitimde kullanılan dramatik etkinlikler; oyunlar, drama çalışmaları (şiiir, bilmece, tekerleme, hikâye vb. etkinliklerin dramatize edilmesi), tiyatro, televizyon ve sinemadır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

ÖĞRENME KAZANIMI

Bu faaliyetle, uygun ortam sağlandığında dramatik etkinlik türlerini öğrenecek ve uygulama becerisi kazanacaksınız.

ARAŞTIRMA

- Erken çocukluk eğitim kurumları öğretmenleri ile görüşerek okul öncesi eğitimde uygulanan dramatik etkinlikler, bu etkinliklerde kullandıkları oyuncak ve araç- gereçlerle ilgili bilgi toplayınız.

2. ERKEN ÇOCUKLUKTA DRAMATİK ETKİNLİKLER

2.1. Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Dramatik Etkinlikler

2.1.1. Oyunlar

Hayali oyunlar, dramatik etkinlikler içerisinde yer alan oyunlardır. Çocuk, bu tür oyunlarla kendini bir başkasının yerine koyar, duygu ve düşüncelerini açığa vurur. Oyuncakları ile konuşur, onlara canlı muamelesi yapar. Kız çocuklar, bebeklerine ninni söyler, mama yedirir, kıyafetlerini giydirir. Erkek çocuklar ise, trafik polisi olup arabalara yol gösterir, tamirci olup bozulan araçları tamir eder, şoför olup araba kullanır. Bu tür oyunlarda oyuncak kullanılması şart değildir. Kullanılan oyuncaklar da tam olarak aslına benzemeyebilir. Blokları üst üste, yan yana dizerek evler, arabalar, köprüler ve yollar oluşturulabilir. Çeşitli renk, şekil ve ebattaki bloklar, bebekler, kumaş parçaları, boş kutular kullanılarak çocuğun yaratıcılığını geliştirmesi desteklenebilir.

Resim 2. 1: Boş kutularla dramatik oyun oynama

Söylenirken hareketler yapılması nedeni ile parmak oyunları da dramatik etkinliklerle ilişkilendirilebilir. Parmak oyunlarındaki eğlenceli, eğitici ve akıcı sözlerin parmak ve vücut hareketleriyle canlandırılması çocuklar için oldukça keyiflidir. Parmak oyunları çocukların sözle hareket arasında ilişki kurmasını sağlar, taklit yeteneğini geliştirir, zihin ve dil gelişimlerini destekler, hoşça vakit geçirmelerini sağlar.

2.1.2. Şiirler

Olayların, insanların, cansız varlıkların duygulu, renkli ve etkili bir biçimde anlatıldığı şiirler, her dönemdeki çocukların duygusal ihtiyaçlarına cevap verir. Onlara duygusal zenginlik sağlar. Şiirler aynı zamanda çocuğa düşünce zenginliği ve esnekliği de kazandırır. Çocukların şiirle ilişkisi önce dinlemekle başlar; sonraları kendileri okuyarak öğrenerek bu ilişkiyi sürdürürler. Şiirler zevkli tekerlemelerle başlayıp ileri yaşlarda estetik duygusunun gelişmesine neden olur. Çocukların sevdikleri şiirler canlı, hareketli, melodik, vezinli ve kafiyeli şiirlerdir.

Şiirler çocukların anlayabileceği kadar basit ve ilgi çekiciyse hemen öğrenilip ezberlenebilir.

Şiiri masallaştırma; yaratıcılığı destekleyen bir etkinliktir. Bu tür etkinlikler dramanın alanına girer. Şiiri başka anlatım biçimlerine dönüştürmek bir yaratıcı çalışmadır. Masallaştırılan şiirler, çocuklarla dramatize edilebilir. Şiirin içeriği, mesajı, bu yolla daha iyi algılanır.

ETKİNLİK 1

Etkinliğin adı: Çevreciye çağrı

Roller: Yaşlı bir kişi, ormanda gezinen çocuklar.

Araç-gereçler: Yaşlı adam rolü için giysi, ağaç, çiçekler vb. ile ilgili pelerinler olabilir. Müzik cd'si

Şiirin sözleri:

Rüyalar ülkesi temiz kalmalı,
Ormanda çocuklar mutlu olmalı
Yarının dünyası gerçek kokulu,
Katmer katmer çiçek kokmalı.
Haydi, gel kardeşim el ele verelim
Bu güzel yurdumuzu cennet edelim.
Zorluğu, güçlüğü göğüsleyelim,
Dumanı, katranı temizleyelim.
And verip, söz verip tüm çevremizi
Orman, bahçe, bahar edelim.
Haydi, gel kardeşim, el ele verelim,
Bu güzel yurdumuzu cennet edelim.

Uygulama:

Öğretmen çocuklara rol dağılımını yapar. Ormanda geziye çıkan çocuklar elleri bellerinde fon müziğine uyarak yarım ay biçiminde sıralanırlar. Yine fon müziği eşliğinde yaşlı adamı canlandıran çocuk ağır ağır yürüyerek gelir.

Çocuklara dönerek şiirin ilk iki dizesini söyler. Daha sonra diğer çocuklar sözleri tekrar ederler (Bu arada çocuklar elleri bellerinde sağa sola sallanırlar.).

“Haydi, gel kardeşim” sözlerini söyleyen çocuklar kollarını ileriye uzattıktan sonra el ele tutuşur ve sallanırlar.

Müzikle birlikte çocuklar yaşlı kişinin etrafında el ele tutuşarak dönerler, sonra yine yarım ay biçiminde sıralanırlar.

İkinci bölümün ilk iki dizesini yine adamı canlandıran çocuk söyler. Ardından diğer çocuklar da sözleri tekrar eder ve elleri bellerinde sallanırlar. “Haydi, gel kardeşim” sözleriyle birlikte çocuklar yine yaşlı adamın etrafında dönerler. Şiiri bitince yaşlı adam çocuklara “Çocuklar temiz bir dünya bırakmak için el ele verelim” der ve etkinlik sona erer.

2.1.3. Bilmeceler

Bir objenin niteliklerini söyleyerek sonucun veya ait olduğu bütünün bulunmasını amaçlayan ifadelere bilmeceler denir.

Bilmeceler çocuk dünyasının eğlenceli, duygulu unsurlarıdır. Büyüme dönemlerinde, bilmeceler ile temas içinde olan çocukların dilleri ve zihinsel yetenekleri, bu gibi etkinliklerde bulunmayan emsallerine oranla daha hızlı bir gelişme gösterecektir.

Bilmeceler, dramatik etkinlikler içinde kullanılabilen gibi, Türkçe dil etkinlikleri sırasında pantomim yoluyla da sorulabilir.

Örnek 1

Yaz yağmurunun ardından
Beni görürsünüz gökyüzünde.
İyice bakarsanız bana,
Size gülümserim yedi rengimle.
(Gökkuşağı)

Örnek 2

Ağaçta dal, dalın ucunda ben varım.
İlkbaharda yeşil, sonbaharda sarıyım.
Bilin bakalım ben kimim.
(Yaprak)

2.1.4.Tekerlemeler

Türkçe sözlükte; “masalların başında ya da söz arasında, sözcüklerin benzerliklerinden de yararlanılarak söylenen, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde gibi yarı anlamlı ve yarı anlamsız sözlere denir” diye tanımlanan tekerlemeler; genellikle komik unsurlar taşırlar. Güldürücü ve eğlendirici özelliklerinden dolayı tekerleme çocuğun dilini geliştirirken sıkmadan, zorlamadan bu görevi yerine getirir.

Okul öncesi çocuklar; tekerlemeleri öğrenmeyi, tekrarlamayı çok severler. Bu faaliyetler onlar için aynı zamanda bir oyun faaliyetidir. Tekerlemeler taşıdıkları ritimsel özelliklerinden dolayı pandomim ve doğaçlama gibi teknikler kullanılarak dramatize edilebilecek etkinliklerdendir.

Örnek 1;

Çıt çıt yedim çekirdeği,
Tak tak kırdım cevizi,
Bunlar kimin ayak izi
Kedinin mi?
Farenin mi?
Şimdi yakalarım ben sizi.

Resim2. 1: Dramatik etkinliklerde tekerleme ve bilmeceler

2.1.5. Hikâye

Hikâye belli bir zamanda ve olayın geçtiği belli bir yerde gerçek ya da gerçeğe yakın konuları ele alan bir ya da birkaç kahramanı bulunan yaşamın içinden çıkan olaylarla ilgili bir e2ebiyat türüdür.

Çocuklar yaşamlarından alınmış olayların hareketli bir anlatımla verildiği hikâyeleri zevkle dinlerler. Hikâyelerde gerçek olayların da ele alınması nedeniyle çocuğun bilgi kazanması ve toplumsal beklentilerin gerçekleştirilmesi kolaylaşır.

Yaşadığı kültürün yapısını öğrenmesine de hikâyeler yardımcı olur. Eğlendirici özelliklerin, mutlu olayların ele alınması çocuğun hoş vakit geçirmesine, mutlu olmasına yardımcı olur. Çocuklar bunlardan dolayı hikâye dinlemekten hoşlanırlar. Çocuklara anlatılan bir hikâye, zaman zaman dramatize ettirilebilir.

Resim 2. 2: Hikaye dramatizasyonu

Hikâyenin dramatize edilmesinde hikâyenin seçimi, dramatizasyonun ilk adımındır. Seçilen hikâyenin çocuğa hitap etmesi, kolayca canlandırılacak nitelikte ve dilinin anlaşılır olması gerekmektedir.

Çocuklarla birlikte yeni bir hikâye oluşturarak da hikâye dramatize çalışması yapılabilir. Hikâye oluşturmada dramatizasyona başlarken “kimsenin daha önce duymadığı yeni bir hikâye oluşturacağız” şeklinde bir açıklama yapmak etkinliğe başlamak için iyi bir yoldur. Daha sonra gruptaki çocuklar, daire olarak yere otururlar. Öğretmen hikâyeye başlar. Örneğin; “Bir gün bir ülkedeki kral uykusundan kalkmış ve aynaya bakmış. Bir de ne görsün...” Liderin (Öğretmen) sağında oturan çocuğa dönerek hikâyeye bir kelime veya cümleyle devam etmesini ister. Örneğin; “saçları bembeyaz olmuş...” Daha sonra kendine sıra gelen diğer bir çocuk, öyküye bir cümle daha ekler ve çalışma böylece devam eder. Tüm çocukların katılımıyla oluşturulan hikâye çocuklar tarafında canlandırılır.

2.2. Dramatik Etkinlik Örnekleri

Etkinlik 1

Etkinlik adı: Ağaçlar

Öğrenme süreci:

- Çalışma öncesi eğitimci, çocuklara bir çevre gezisine çıkacaklarını ve ağaçları inceleyeceklerini söyler.
- Çocuklar ağaçların bulunduğu bir bahçe, park, koruluk ya da ormana götürülür. Ağaçların kabukları, boyutları, yaprakları, dalları, renkleri incelenir.
- Eğitimci sınıfa dönen çocuklardan gözlerini kapatmalarını ve küçük, ipek kanatlı bir kelebek olduklarını hayal etmelerini ister.

- “Her biriniz kozasından çıkmış şirin mi şirin, rengârenk kanatları olan birer kelebeksiniz. Dođayla tanışmak için kanatlarınızı çırpa çırpa ormanı keşfe çıktınız. Etrafınızda çeşit çeşit ağaçlar var. Her birinin etrafında döndünüz, üzerinde uçtunuz ve yoruldunuz. Bunca ağacı dolaştıktan sonra bir tanesinin üzerine kondunuz.”
- Çocuklara şu sorular yöneltilerek bu aşama sonlandırılır:
  - Hangi ağacın üzerine kondun?
  - Ağacın yaprakları nasıl?
  - Ağacın boyu kısa mı, uzun mu?
  - Bu ağaç hangi mevsimde?
  - Bu ağacın meyveleri var mı?
  - Bu ağacın üzerinde hangi renkleri görüyorsun?
  - Ağacın gövdesi kalın mı, ince mi?
  - Bu ağacı kim dikmiş olabilir?
  - Eğer ağaç konuşabilseydi, ona neler söylemek isterdin?
- Daha sonra çocuklara boya kalemleri ve resim kâğıtları dağıtılarak her çocuğun hayal ettiği ağacın resmini yapması istenir.

Resim 2. 3: Dramatik etkinlik sonunda yapılmış resimler

Etkinlik 2

Etkinlik adı: Mutfak eşyaları

Öğrenme süreci:

- İlk olarak eğitimci, etkinliğin yapılacağı ortamı hazırlar.
- Daha sonra etkinlikte yer alan grupları belirlemek için her çocuğa kartlar dağıtılır.
- Kartlarında aynı mutfak eşyası resimleri (oklava, havan, çırpıcı) çıkan çocuklar bir grup oluşturur.
- Eğitimci, çocuklara oklava göstererek ne olduğunu ve ne işe yaradığını sorar.
- Daha sonra onlara şu yönergeleri verir:
  - Çocuklar şimdi oklava olalım.
  - Oklava gibi yerde ileri geri hamurumuzun üstünde yuvarlanalım.
  - Tekrar ileri geri yuvarlanalım.
  - Çocuklar şimdi sarımsak döveceği olalım.
  - Havan tokmağı gibi aşağı yukarı zıplayalım.

- Tekrar aşağı yukarı zıplayalım.
- Daha hızlı zıplayalım.
- Şimdi daha yavaş zıplayalım.
- Eğitimci çocuklara mikserin nasıl çalıştığını gösterir ve ne işe yaradığını sorar.
  - Çocuklar şimdi mikser olalım.
  - Mikser gibi kollarımızı sallayalım.
  - Kollarımızı yavaş yavaş sallayalım.
  - Şimdi hızlı hızlı sallayalım.

Resim 2. 3: Mutfak eşyalarından havan canlandırması

- Eğitimci etkinliğin sonunda aşağıdaki değerlendirme sorularını sorar:
  - Hangi mutfak eşyaları vardı?
  - Oklava nasıl hareket etti?
  - Havan tokmağı nasıl hareket etti?
  - Mikser nasıl hareket etti?
  - Başka hangi mutfak eşyası olmak istersiniz?

Etkinlik 3

Etkinlik adı: Sirkteki hayvanlar

Öğrenme süreci:

- Eğitimci çocuklara etkinlikten önce sirkle ilgili bir video seyrettirir.
- Eğitimci çocukların çember biçiminde oturmalarını ister.
- Etkinlik öncesi çocuklara aşağıdaki soruları sorar:
  - Daha önce sirke gittiniz mi?
  - Sirkte neler vardı?
  - Sirkte en çok ne hoşunuza gitti?
  - Sirkte hangi hayvanları gördünüz?
  - Sirkte gördüğünüz hayvanların özellikleri nelerdi? Nasıl hareket ediyorlardı?
- Eğitimci "şimdi çocuklar, sirkte gördüğümüz hayvanların hareketlerini hep beraber yapacağız" der.
- Eğitimci, çocuklara sirkte bulunan bazı hayvanların seslerini dinleterek "Çocuklar bu ses sirkte gördüğünüz hangi hayvanın sesi?" diye sorar.

- Çocuklardan cevapları aldıktan sonra çocuklara hayvan maskeleri dağıtır. Maskeleri takmalarına yardımcı olur.
- Çocuklardan maskelerini taktıkları hayvanların hareketlerini ve seslerini taklit etmelerini ister.
- Daha sonra çocuklardan maskeleri birbirleri ile değiştirerek farklı hayvan rollerine girmelerini ister.

Resim 2. 4: Sirkteki hayvanlar canlandırması

- Eğitimci etkinliğin sonunda aşağıdaki değerlendirme sorularını sorar:
  - Hangi hayvanları canlandırdınız?
  - Nasıl hareket ettiniz?
  - Nasıl sesler çıkarttınız?
  - En çok hangi hayvanı canlandırmak hoşunuza gitti?

Etkinlik 4

Etkinlik Adı: Çiftlikteki hayvanlar

Araç- gereçler: Hayvanlarla ilgili kostümler, başlık, pelerin gibi aksesuarlar

Öğrenme süreci:

- Eğitimci, etkinlik için gerekli olan hayvan kostümlerini (at, inek, tavuk, ördek, kuzu) hazırlar.
- Çocuklar çember şeklinde oturur.
- Eğitimci taklit edecekleri hayvanları tanıtmak için hazırladığı at, inek, tavuk, ördek ve kuzu resimlerinin olduğu kartları çocuklara gösterir.
- Eğitimci eline aldığı kartı çocuklara göstererek “Çocuklar elimdeki bu karta dikkatlice bakalım. Bu kartın üzerindeki hangi hayvan olabilir” diye sorar.
- Eğitimci doğru cevabı tekrar ederek karttaki hayvanın adını söyler.
- Eğitimci, “Peki, çocuklar atlar nasıl hareket eder?” diye sorar.
- Çocuklardan gelen cevapları toparlayarak karttaki kuzu resmini gösterir.
- Eğitimci “Çocuklar bu hayvanı daha önce hiç gördünüz mü? Nerede gördünüz? Nasıl hareket ediyordu? Nasıl ses çıkarıyordu? Hayvanın adı nedir?” diye sorar.
- Çocuklardan gelen cevapları toparlayarak çocuklardan tavuk, ördek ve inek resimlerinin olduğu kartlara dikkatlice bakmalarını ister.

- Eğitimci çocuklara, "Bu resimlerdeki hayvanların adları nedir? Nasıl ses çıkarırlar?" diye sorar.
- Daha sonra çocuklara kartlarda gösterilen hayvanlara ait kostümler, başlıklar ve pelerinler dağıtılır. Çocuklardan bu hayvanların seslerini çıkararak yürüyüşlerini taklit etmeleri istenir.

Resim 2. 5: Çiftlikteki hayvanlar dramatik etkinliğinde kullanılabilir maske örneği

- Eğitimci çocuklara taklit ettikleri hayvanlarla ilgili bir şarkı olduğunu ve bu şarkının isminin "Ali Baba'nın Çiftliği" olduğunu söyler. (Ali Baba'nın Çiftliği şarkısı söylenir.)
- Eğitimci etkinliğin sonunda aşağıdaki değerlendirme sorularını sorar:
  - Çiftlikteki atlar nasıl hareket ettiler?
  - Çiftlikteki ördekler nasıl hareket ettiler?
  - Çiftlikteki tavuklar nasıl hareket ettiler?
  - Çiftlikteki kuzular ve inekler nasıl hareket ettiler?
  - Başka hangi hayvanı taklit etmek isterdiniz?

Etkinlik 5

Etkinlik adı: Kavanozun içindeki nesnelere

Öğrenme süreci:

- Eğitimci, sınıfı hareket çalışması için çocukların rahat hareket edebilecekleri şekilde hazırlar.
- Eğitimci "Şimdi benim elimde bir kavanoz var. Siz bu kavanozun içindeki nesnelersiniz. Herkes hangi nesne olacağını düşünsün ve karar versin. Ama kimse söylemesin." der.
- Daha sonra aşağıdaki yönergeleri verir:
  - Şimdi elimdeki kavanozu aşağı yukarı sallıyorum.
  - Kavanozu yan çeviriyorum, yavaş yavaş sallıyorum.
  - Kavanozu ters çeviriyorum, hızlı hızlı sallıyorum.
  - Kavanozun kapağı açıldı. Bütün nesnelere etrafa saçıldı.
  - Daha sonra eğitimci: "Yere düşen nesnelere dunsun." der.

- Eğitimci, “Şimdi çocuklar, omzuna dokunduğum nesne kavanozun içine tekrar girecek.” der.
- Sonra teker teker çocukların yanına giderek omzuna dokunur.
- Dokunduğu çocuğu kavanoza geri alır.
- Bütün çocuklara dokunduktan sonra: “Bütün nesneleri kavanozuma koydum. Kapağı kapattım.” diyerek etkinliği bitirir.
- Eğitimci, etkinliğin sonunda aşağıdaki değerlendirme sorularını sorar:
  - Kavanozun içindeki hangi nesne oldunuz?
  - Nasıl hareket ettiniz?
  - Başka hangi nesne olmak isterdiniz? Neden?
  - Kavanozun içinde olmak hoşunuza gitti mi?
  - Hep bir kavanozun içinde yaşasaydık ne olurdu?

Etkinlik 6

Etkinlik Adı: Haydi alışverişe

Öğrenme Süreci:

- Eğitimci, çocukların yarım daire şeklinde oturmalarını ister. Elindeki paraları ve poşeti göstererek bunları nerelerde kullanabileceklerini sorar.
- Eğitimci, para ve poşetin nerelerde kullanıldığına ilişkin cevapları aldıktan sonra “Alışveriş yaptığımız yerler nerelerdir? Buralarda kimler var? Neler satıyorlar? Satıcılardan başka hangi görevliler var? Onlar neler yapıyor?” gibi sorularla karakterlerin belirlenmesine yardımcı olur.
- Çocuklar hangi karakter olmak istediklerine karar vererek uygun kostümü seçer ve giyer.
- Eğitimci, alışverişe gelenlerle satıcıların arasında nasıl bir konuşma geçebileceğini, alışverişte neler yapıldığını, alışveriş öncesi ve sonrası içeri girip çıkarken güvenlik görevlisinin ne yaptığını, diğer görevlilerin neler yaptığını canlandırmalarını ister.
- Çalışma sonunda çocuklara ” Neden bu karakteri seçtikleri, neler yaptıkları, neden böyle davrandıkları, neler hissettikleri” gibi sorular sorularak değerlendirme yapılır ve etkinlik sonlandırılır.

Etkinlik7

Etkinlik Adı: Pastane

Öğrenme süreci:

- Eğitimci etkinliğe dikkat çekmek için ‘‘Pastacılar’’ adlı tekerlemeyi söyler.

Pastacılar arı gibi	Kek, pasta, kurabiye
Hiç durmadan çalışır	Yapılır sevgi ile
Onun için tatlılar	Doyasıya yeriz
Bize çabuk ulaşır	Hep onları neşeyle

- Eğitimci, sınıfa bir pasta kutusu getirir. Çocuklara” Bu ne kutusu olabilir?” diye sorar ve çocuklardan “pasta kutusu “ cevabını aldıktan sonra:

- Peki pastaları kimler yapar?
  - Pastalar piştikten sonra onları nerede saklarız?
  - Pastaları kimler, nerede satar?
  - Pastaneye gittiğimizde istediklerimizi kimler getirir?
  - Pastacının yardımcıları kimler olabilir?
- Daha sonra çocuklara pastacı, garson, müşteri, kasiyer vb. roller dağıtılarak bir pastane ortamı canlandırılır.

Etkinlik 8

Etkinlik Adı: Yolcu ve şoför

Öğrenme Süreci:

- Eğitimci, çocuklardan ikişerli eş olmalarını ister.
- Çocuklardan biri önde diğeri onun belinden tutmuş olacaktır. Öndeki çocuk şoför, arkadaki çocuk ise yolcudur.
- Eğitimci, sürücülerin nasıl hareket edeceklerine yönelik yönergeler verir.
- Öndeki çocuklar yavaş, hızlı, çok yavaş, çok hızlı gitme; sarı, kırmızı, yeşil ışık yönergesine göre durma ve hareket etme; çamurlu yol, karlı yol, engebeli yol, virajlı yolda araba sürme gibi yönergelere uygun hareket ederler.
- Eşlerin yer değiştirmesi istenerek çalışma tekrar edilir.
- Çalışmanın sonunda eşlerin nasıl bir şoför olduklarını değerlendirmeleri istenir. Çocuklara şoför olduklarında veya yolcu olduklarında nasıl hissettikleri, arabayı nasıl kullandıkları, yolcunun isteğine göre nasıl sürdükleri, yolcu mu yoksa şoför mü olmayı tercih ettikleri vb. sorular sorularak değerlendirme yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ 1

Vücudumuz (yüzümüzdeki organlar) konulu, fon kartonları, gazlı boya kalemleri, makas, Amerikan fermuarı (cırt cırt) materyallerini kullanarak bir dramatik etkinlik hazırlayınız. Bu etkinliği okul öncesi eğitim kurumlarındaki çocuklara uygulayınız.

Aşağıdaki işlem basamaklarına göre uygulama faaliyetini gerçekleştiriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Fon kartonuna bir baş şekli çiziniz.	➤ Fon kartonuna baş şeklini çizerken vücudumuzun oranını göz önünde bulundurarak uygun boyutta çizebilirsiniz.
➤ Fon kartonuna çizdiğiniz baş şeklini kesiniz.	➤ Fon kartonundan baş şeklini çizginin üzerinden giderek kesiniz.
➤ Farklı renklerde fon kartonlarına gözler, kulaklar, burun ve ağız şekillerini çiziniz.	➤ Farklı renklerde fon kartonuna çift hâlinde kulak, göz; tek olarak burun, ağız şekillerini çiziniz.
➤ Farklı renklerde fon kartonuna çizdiğiniz yüz organları şekillerini kesiniz.	➤ Farklı renklerde fon kartonuna çift hâlinde çizdiğiniz göz, kulak ve tek olarak çizilen burun, ağız şekillerini kesiniz.
➤ Farklı renklerde fon kartonuna çizdiğiniz baş şeklini pazen tahtaya Amerikan fermuarı ile tutturunuz.	➤ Şekle uygun büyüklükte Amerikan fermuarı kesip yapıştırınız.
➤ Kesilen yüz organlarını bir kesenin içine koyup çocuklardan sırayla çekmelerini isteyiniz.	➤ Çocukları gruplayınız, yönergelerini veriniz.
➤ Her çocuktan çektiği organın özelliklerini söylemesini ve söyledikten sonra organları doğru yerlere koymalarını isteyiniz.	➤ Çocuklara tekrar yönerge veriniz.
➤ Doğru yapanları ödüllendiriniz.	➤ Doğru yerlere koyanları yıldız, rozet vb. ile ödüllendirebilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ 2

Sınıf ortamında hikâye tamamlamaya ilişkin aşağıda verilen etkinliği uygulayınız.

Ormandaki Ayı Ailesi

“Çok uzaklardaki bir ormanda yemyeşil ağaçların ve otların içinde bulunan bir kulübe varmış. Bu kulübede bir baba ayı, bir anne ayı ve bir de yavru ayı yaşamış. Bir gün anne ayı:

“-Size harika yemekler hazırladım. İsterseniz bugün pikniğe çıkıp bu yiyeceklerimizi temiz havada yiyelim.” demiş.

Baba ayı ve özellikle yavru ayı bu fikre çok sevinmişler. Hemen piknik malzemelerini hazırlayıp yola koyulmuşlar. Pikniğin sonunda ayı ailesi evlerine dönmüş. Kapıyı açıp içeri girmişler ki bir de ne görsünler.”

Hikâye bu kısımdan sonra kesilir. Sıra ile sınıftaki öğrencilere hikâyenin bundan sonraki bölümünde neler olabileceği sorularak hikâye tamamlanır. Hikâyedeki roller öğrencilere dağıtılarak birlikte canlandırılır.

Daha sonra eğitimci fon kartonunu ve diğer materyalleri sınıfın ortasına getirir. Hikâyedeki karakterlerin resimleri çizilir. Figürler kesilir. Artık materyaller ve pastel boyalarla büyük fon kartonu üzerine manzara resmi oluşturulur. Metal levhaya yerleştirilir. Çizilip, kesilen figürlerin arkasına mıknatıs yerleştirilir. Mıknatıslar yardımı ile hikâye tekrar canlandırılır.

Malzemeler:

Fon kartonları, mıknatıs, pastel boya, makas, tutkal, metal levha, artık materyal.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Sınıf ortamını düzenleyiniz.	➤ Sınıfın rahat hareket edebileceğiniz şekilde olmasına özen gösteriniz.
➤ Malzemelerinizi hazırlayınız.	➤ Malzemelerinizi kontrol ediniz.
➤ Sınıf ortamında hikâyeye ilişkin malzemeleri yerleştiriniz.	➤ Malzemelerinizi rahatça alıp kullanabileceğiniz şekilde uygun yere yerleştiriniz.
➤ Hikâyeyi planlayınız.	➤ Hikâyeyi dikkatli okuyunuz.
➤ Rollerinizi alınız.	➤ Eşit rol dağılımı yapınız.
➤ Rollere göre hikâyeyi canlandırınız.	➤ Hikâyeye sadık kalarak rollerinizi oynayınız.

➤ Figürleri çizerek kesiniz.	➤ Figürleri doğru biçimde çiziniz ve kesiniz.
➤ Fon kartonu üzerinde manzarayı oluşturunuz.	➤ Malzemeleri oluştururken artık malzemeleri ve pastel boyaarı kullanınız.
➤ Metal levhaya yerleştiriniz.	➤ Fon kartonunu düzgün bir şekilde yerleştiriniz.
➤ Figürlere mıknatıs yapıştırınız.	➤ Figürlere uygun büyüklükte mıknatıs yapıştırınız.
➤ Figürleri levha üzerinde oynatarak hikâyeyi yeniden canlandırınız.	➤ Figürlerle hikâyeyi tekrar canlandıramayan arkadaşlarınıza rol veriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazanımlarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Şiirler aynı zamanda çocuğa.....ve esnekliği de kazandırır.
2. Bir objenin niteliklerini söyleyerek sonucun veya ait olduğu bütünü bulunmasını amaçlayan ifadeler.....denir.
3. Uzun yıllar öncesinden günümüze kadar ulaşan tekerleme dediğimiz deyişler,.....değerler taşırlar.
4. Hikayenin dramatize edilmesinde .....dramatizasyonun ilk adımıdır.
5. ....belli bir zamanda ve olayın geçtiği belli bir yerde gerçek ya da gerçeğe yakın konuları ele alan bir ya da birkaç kahramanı bulunan yaşamın içinden çıkan olaylarla ilgili bir edebiyat türüdür.
6. .... taşıdıkları ritimsel özelliklerinden dolayı pantomim ve doğaçlama gibi teknikler kullanılarak dramatize edilebilecek etkinliklerdendir.
7. ....oyunlar dramatik etkinlikler içerisinde yer alan oyunlardır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru “Modül Değerlendirmeye” geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Drama çalışmalarında kullanılan pandomim, rol oynama, doğaçlama, hikâye oluşturma ve dramatisasyon gibi teknikler vardır.
2. ( ) Dramanın türleri, yaratıcı drama, eğitici drama ve öğretici dramadır.
3. ( ) Dramatik etkinlik, gerçek ya da hayali karakterler kullanarak oyunlar, canlandırmalar oluşturmaktır.
4. ( ) Okul öncesi eğitimde kullanılan drama etkinlikleri; oyunlar, tiyatro, televizyon ve sinema olarak sınıflandırılır.
5. ( ) Dramatik etkinlikler sırasında çocuklar düşündüklerini yaşantıya dönüştürmektedir.
6. ( ) Çocukların dramatik etkinlikler içinde etkin olduğu sözel ve sözel olmayan dili çok etkin şekilde kullandığı görülür.
7. ( ) Dramatik etkinlikler, çocukların günlük hayatı içinde kullanacağı çeşitli davranışları ve becerileri doğru şekilde kazanmasını sağlar.
8. ( ) Dramatik etkinliklerde kullanılan oyuncaklar bire bir aslına benzemelidir.
9. ( ) Bir objenin niteliklerini söyleyerek sonucun veya ait olduğu bütünün bulunmasını amaçlayan ifadeler dramatik etkinlik denir.
10. ( ) Tekerlemeler taşıdıkları ritimsel özelliklerinden dolayı pandomim ve doğaçlama gibi teknikler kullanılarak dramatize edilebilecek etkinliklerdendir.
11. ( ) Çocuklara anlatılan bir hikâye, zaman zaman dramatize ettirilebilir.
12. ( ) Yarışma oyunları ve koşmaca oyunları dramatik etkinliklerdendir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru bir sonraki modüle geçmek için öğretmenimize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış
8	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	DÜŞÜNCE ZENGİNLİĞİ
2	BİLMECE
3	FOLKLORİK
4	HİKÂYE SEÇİMİ
5	HİKÂYE
6	TEKERLEMELER
7	HAYALİ

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru
6	Doğru
7	Doğru
8	Yanlış
9	Yanlış
10	Doğru
11	Doğru
12	Yanlış

KAYNAKÇA

- MEGEP, Eğlence Hizmetleri Alanı, **Dramatik Etkinlikler Modülü**, Ankara, 2011.
- MEGEP, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Alanı, **Drama Çalışmaları Modülü**, Ankara, 2013.
- AKMAN Yıldız, Semira KANPOLAT, Feryal YILDIZ, **DramAnimasyon**, İzge Yayıncılık, Ankara, 2015.
- ÖMEROĞLU Esra, Şehnaz YAYLA CEYLAN, Filiz ERBAY, Arzu ÖZYÜREK, **Okul Öncesi Eğitimde Dramatik Etkinliklerden Dramaya Teoriden Uygulamaya**, Eğiten Kitap, Ankara, 2015.
- ERSOY Özlem, Neslihan AVCI, Ayşe TURLA, **Bilmece Tekerleme Parmak Oyunu ve Şiirler**, Morpa Yayınları, İstanbul 2012.
- moodle.baskent.edu.tr/mod/resource/view.php?id=30622 - 18.07.2015 – 16.00
- [http://www.minikokul.com/yaratici-drama-etkinliklerinin-cocugun-gelisim-
alanlarina-etkisi/](http://www.minikokul.com/yaratici-drama-etkinliklerinin-cocugun-gelisim-alanlarina-etkisi/) - 15.07.2015 – 16.30
- <http://www.destegegitimi.com/drama-ornekleri.htm> - 20/07/2015
- 16.50
- <http://mimesis-dergi.org/2012/12/dramatik-etkinlikleri-siniflandirmak/>